

Program „Škola podporující zdraví“

Ing. Linda Fröhlichová
Státní zdravotní ústav Praha

Historie a vývoj programu ŠPZ

- 1986 vytvořen a zahájen ve Skotsku
- 1992 přijat v ČR

Cíl 13 programu Zdraví 21

Zdravé místní životní podmínky

Do roku 2015 by obyvatelé měli mít více příležitostí žít ve zdravých sociálních i ekonomických podmínkách:

- doma
- ve škole
- na pracovišti
- i v místním společenství

RVP a zdraví

„Aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví“

- Člověk a jeho zdraví (Člověk a jeho svět)
- Výchova ke zdraví

METODIKA programu ŠPZ

- vytvořené a inovované metodické manuály pro mateřské školy a základní školy
- *Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole (Havlínová, Vencálková Eds., Praha: Portál 2008)*
- *Program podpory zdraví ve škole (Havlínová, Kopřiva, Mayer, Vildová Eds., Praha: Portál 2006)*
- cyklický proces:
projekt – realizace – evaluace – inovace
- ověření efektivity

Cíl programu ŠPZ

- cílem je rozvíjet životní kompetence žáka tak, aby úcta ke zdraví a schopnost chovat se odpovědně ke zdraví svému i druhých patřily mezi jeho celoživotní priority;
- kompetencí člověka podporujícího zdraví se snaží dosahovat i pedagogové ŠPZ formami dalšího vzdělávání, výměnou zkušeností mezi pedagogy ŠPZ a vyhodnocováním svých pokroků;
- celkovým stylem vedení ŠPZ jsou ovlivňováni rovněž rodiče žáků.

KOMPETENCE

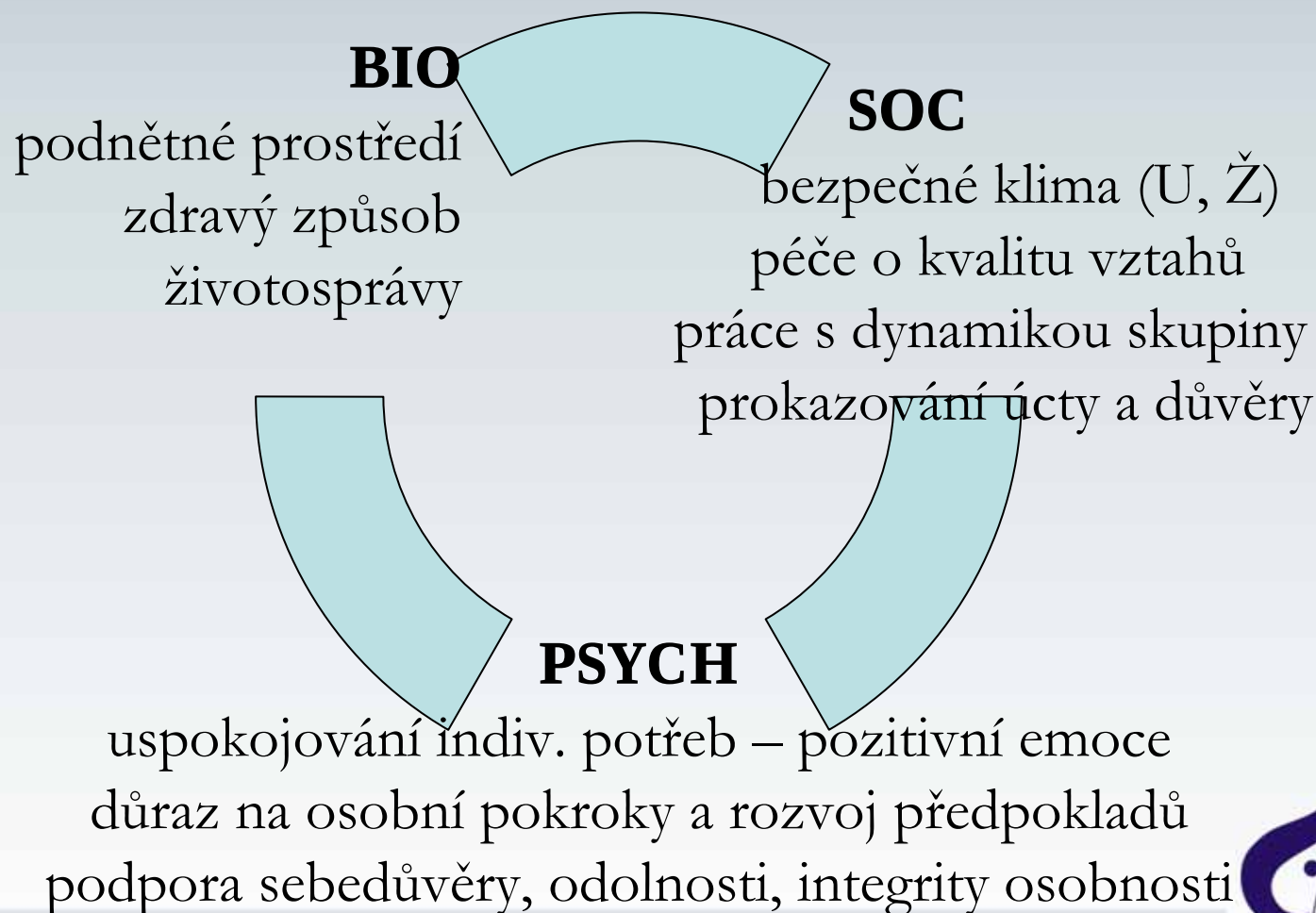
ČLOVĚKA PZ

/

KLÍČOVÉ

- **Rozumím holistickému pojetí zdraví**, pojmům podpory zdraví a prevence nemocí
- Uvědomuji si, že **zdraví je prioritní hodnotou**
- Dovedu **řešit problémy** a řeším je
- Mám vyvinutou **odpovědnost za vlastní chování** a způsob života
- Posiluji **duševní odolnost**
- Ovládám dovednosti **komunikace a spolupráce**
- Spolupodílím se aktivně na **tvorbě podmínek** a prostředí pro zdraví všech
- Umožnit žákům osvojit si **strategie učení** a motivovat je pro celoživotní učení
- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k **řešení problémů**
- Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené **komunikaci**
- Rozvíjet u žáků schopnost **spolupracovat** a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a **zodpovědné osobnosti**, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé **vztahy** k lidem, prostředí i k přírodě
- **Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný**
- Vést žáky k **toleranci** a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- Pomáhat žákům poznávat a **rozvíjet vlastní schopnosti** v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Model podpory zdraví ve škole

Sít' ŠPZ

- počet členů programu k dnešnímu dni je 262
- 8 přihlášených

Kroky výběrového řízení

- první kroky:
 - studium literatury
 - společné rozhodnutí
- předběžná přihláška
- práce na projektu podpory zdraví
- návštěva školy
- kulatý stůl

Integrovaní principy činnosti školy podporující zdraví

- Respekt k přirozeným potřebám jednotlivce
- Rozvíjení komunikace a spolupráce

Zásady základní školy podporující zdraví

Pohoda prostředí (1. pilíř)

- pohoda věcného prostředí
- pohoda sociálního prostředí
- pohoda organizačního prostředí

Zdravé učení (2. pilíř)

- smysluplnost
- možnost výběru, přiměřenost
- spoluúčast a spolupráce
- motivující hodnocení

Otevřené partnerství (3. pilíř)

- škola model demokratického společenství
- škola kulturní a vzdělávací středisko obce

Zásady mateřské školy podporující zdraví

- Učitelka podporující zdraví
- Věkově smíšené třídy
- Rytmický řád života a dne
- Tělesná pohoda a volný pohyb
- Zdravá výživa
- Spontánní hra
- Podnětné věcné prostředí
- Bezpečné sociální prostředí
- Participativní a týmové řízení
- Partnerské vztahy s rodiči
- Spolupráce MŠ a ZŠ
- Začlenění do života obce

Co nabízí program ŠPZ svým členům

- vzdělávací akce
- poradenské a konzultační centrum
- internetové stránky www.program-spz.cz
- další vzdělávání pedagogů
- odbornou literaturu, metodické materiály
- vzájemnou výměnu zkušeností škol
- prezentaci škol při jednání se strategickými partnery na všech úrovních
- funkční a vyzkoušený model vhodný pro tvorbu ŠVP

Formulář hodnocení inovovaných dokumentů MŠ

Vyjadření evaluátorky k inovovanému Školnímu kurikulu podpory zdraví a dalším dokumentům předloženým v rámci cyklického procesu evaluace/inovace programu Škola podporující zdraví

Adresa MŠPZ:

K hodnocení bylo předloženo:

Školní kurikulum podpory zdraví (dále ŠKPZ)	ANO		NE
Prováděcí plán na nejbližší rok	ANO		NE
Autoevaluační zpráva	ANO		NE
Tabulky průměrných hodnot: indikátorů za školu	ANO		NE
Tabulku zpracovaného dotazníku pro rodiče	ANO		NE

ŠKPZ obsahuje:

titulní stranu dle Finálního dodatku	ANO		NE
osnovu dle Finálního dodatku	ANO		NE
názvy kapitol dle osnovy	ANO		NE
podmínky vzdělávání v souladu s Kurikulem podpory zdraví v mateřské škole (dále KPZ v MŠ)	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
charakteristiku odrážející záměry a cíle, které se vztahují k podpoře zdraví	ANO		NE
integrující principy programu podpory zdraví	ANO		NE
hlavní cíle podpory zdraví vycházející z podmínek MŠ	ANO		NE
popis tvorby třídních kurikul	ANO		NE
popis evaluačního systému a jeho užívání	ANO		NE
popis specifík, přístupů, způsobů, metod a forem učení	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
náměty k podpoře zdravého životního stylu	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE

Školní kurikulum má strukturu odpovídající požadavkům rámcového KPZ v MŠ (viz osnova ŠK, KPZMŠ 2006 str. 169 ¹)	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
Inovované ŠKPZ vychází z výstupů autoevaluace	ANO		NE
ŠKPZ představuje reálný program, který plánuje zkvalitnění práce MŠ	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
Prováděcí (roční) plán navazuje na ŠKPZ	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
ŠKPZ a prováděcí plán řeší zejména nedostatky a problémy, které vycházejí z výsledků analýzy a autoevaluace	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
ŠK zpracovává v NF všechny principy a podmínky PZ	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
NF plánuje zkvalitnění podmínek - zásad PZ	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
Formální kuriku um obsahuje všechny kompetence PZ a způsob jeho zpracování dává záruku, že budou naplněny	ANO		NE
V ŠKPZ jsou vhodně používány pojmy a zkratky	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE

Webové stránky školy jsou v souladu se ŠKPZ resp. s filosofií programu ŠPZ	ANO	Škola nemá web	NE
--	-----	----------------	----

¹ Havlíková M., Vencáková E. Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole, Praha: Portál 2006, str. 169.

Autoevaluační zpráva

má patřičné náležitosti (viz autoevaluační zpráva, KPZMŠ 2006, str. 196 ²)	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
vychází z analýzy ŠKPZ, NK, FK	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
vyjadřuje se k naplňování záměrů a hlavních cílů ŠKPZ vzhledem k RKPZ	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
obsahuje hodnocení NK (všech principů a zásad podpory zdraví - počm nek FK - 2 + 12)	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
obsahuje hodnocení FK - průběh vzdělávání (z hlediska prožitkového učení)	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
obsahuje hodnocení FK - průběh vzdělávání (z hlediska realizace tematických ceků, jejich plánování a naplňování)	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
obsahuje hodnocení (shrnutí) vzdělávacích pokroků dětí ve vztahu ke kompetencím PZ u dítěte na konci předškolního období	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE
obsahuje hodnocení účinnosti opatření, stanovených v předchozí autoevaluační zprávě ³	ANO	ČÁSTEČNĚ	NE

SLOVNÍ HODNOCENÍ K ZASLANÝM DOKUMENTŮM

Nejúčinnější a nejlevnější prevencí všech vlivů, které poškozují zdraví a neposilují odolnost těla a ducha, je dobrá výchova dětí v rodině a ve škole.

frohlichova@szu.cz

www.program-spz.cz

